

01.02.23

Økonomisk Bæredygtighed

Artikel 13

©2023

Økonomisk Bæredygtighed

Bæredygtighed har mange fordele for din virksomhed. Det kan give et forbedret brandimage, bedre fastholdelse af medarbejdere, konkurrencefordele og skattefordele, samt minimere forretningsomkostninger og øge produktiviteten og effektiviteten.

Tekst af

Simone Sæderup Nielsen

1. Februar, 2023

At bekymre sig om Bæredygtighed er blevet mere fremtrædende i de senere år, og forbrugerne er mere bevidste om en virksomheds påvirkning på samfundet, økonomien og miljøet. At handle for at skabe en mere bæredygtig virksomhed kan øge kundeloyaliteten og hjælpe med at udvikle en succesfuld virksomhed.

I denne artikel dykker vi ned i Økonomisk Bæredygtighed, som er en af de tre hovedsøjler inden for bæredygtighed; social, økonomisk og miljømæssig. Disse søjler omtales også nogle gange som mennesker, profit og planet.

Hvad er Økonomisk Bæredygtighed?

Grundlæggende fokuserer den økonomiske søjle på en virksomheds miljø og økonomiske velfærd. Økonomisk Bæredygtighed fremmer ideen om at give langsigtede fordele ved at vækste virksomheden på en måde, der er effektiv og ansvarlig for at sikre konsekvent, løbende profit uden at foretage de negative miljømæssige afvejninger, som traditionelt går hånd i hånd med vækst.

Økonomisk Bæredygtighed beskriver handlinger, der understøtter en virksomheds eller et lands langsigtede økonomiske vækst og samtidig bevarer miljøet, samfundet og kulturen. På trods af en generelt fælles forståelse af de typer forretningspraksis (såsom brugen af skadelige fremstillingsteknikker, produktion af madaffald og afbrænding af fossile

brændstoffer), der bidrager til klimaændringer, er det meget få organisationer i dag, der har succes med at nå i mål med den økonomiske side af Bæredygtighed.

Når det kommer til miljøpåvirkning, er sandheden om skaderne, der forårsages af det globale erhvervsliv - barsk. De er en af de værste bidragsydere til misbrug af naturressourcer og kulstofemissioner. Ved ikke at prioritere Miljømæssig Bæredygtighed bidrager virksomheder over hele verden til den negative miljøpåvirkning ([link til artikel om miljømæssig bæredygtighed](#)).

Generelt har virksomheder, der benytter sig af den billigste produktionsteknologi, den værste miljøbelastning. Et eksempel på dette er fast fashion og engangsplastik ([link til artikel om Fast fashion](#)). Dette skyldes, at stigende omkostninger for miljøet ikke resulterer i højere priser for forbrugerne. Dette er forståeligt i betragtning af, at virksomheder sjældent er forpligtet til at dække de fulde omkostninger ved de miljøskader, deres aktiviteter genererer.

Virksomheder, der fokuserer på Økonomisk Bæredygtighed, har en tendens til at prioritere ting som:

- Profit
- Omkostningsbesparelser
- Effektiv ressourceanvendelse
- Langsigtet planlægning
- Smart økonomisk vækst
- Skatter
- R&D-udgifter

Hvad er fordelene ved Økonomisk Bæredygtighed?

Fordelene ved Økonomisk Bæredygtighed er mange. Økonomisk Bæredygtighed er ikke kun gavnligt for planeten, men kan også hjælpe virksomheden med at øge deres indtjening og forblive rentabel på langt sigt. Der er mange grunde til, at en bæredygtig økonomi er vigtig; fra

virksomhedernes interesser til idealistisk miljøisme. Her er nogle af dens fordele:

Den globale økonomiske bæredygtighed: Da planetens naturressourcer er begrænsede, skal vi stoppe med at være afhængige af ubæredygtige metoder. Enhver kommerciel virksomhed, der ønsker at leve på langt sigt, skal investere i nye ressourcer og udvikle nye produktionsprocedurer. Derfor skal vi fremme en kultur af gennemsigtighed og ansvarlighed for at opbygge tillid og troværdighed hos interessenterne.

Bevarelse af menneskeliv: Udnyttelsen af fossile brændstoffer har forværret den katastrofale situation, som Jorden og menneskelig beboelse står over for. Mennesker har chancen for at beskytte jorden for fremtidige generationer ved at gøre en indsats for at reducere energiforbruget og ændre, hvordan virksomheder fungerer. Derfor skal vi tilbyde trænings- og udviklingsmuligheder for medarbejdere både for at øge produktiviteten og fastholdelsen, men også for at øge viden om bæredygtig levevis. Det kan bl.a. gøres gennem udvikling af partnerskaber og samarbejder med andre virksomheder, organisationer og regeringer for at dele ressourcer og ekspertise.

Innovative gennembrud: Innovation og opdagelse kommer historisk set fra naturen – og den konstante nedbrydning af naturlige omgivelser bringer derfor muligheden for at afdække nye forbindelser og processer, der kan tjene som grundlag for nye produkter eller andre økonomiske fordele, i fare.

Risikostyring: Virksomheder, der prioriterer økonomisk bæredygtighed, kan være bedre rustet til at navigere i økonomiske nedture og andre risici, da de har diversificerede indtægtsstrømme og er mere modstandsdygtige over for forandringer.

Spørgsmål at stille dig selv:

- Sporer jeg mine forretningsudgifter, overskud og besparelser?
- Hvordan kan min virksomhed opfylde mine nuværen-

de økonomiske behov uden at formindske fremtidige økonomiske muligheder?

- Geninvesterer jeg i min virksomhed?
- Hvor mange af mine ressourcer går til spilde?
- Bidrager min virksomhed til den økonomiske velfærd for ejerne, medarbejderne og det samfund, virksomheden opererer i?

6 eksempler på Økonomisk Bæredygtighed

Økonomisk Bæredygtighed kan antage mange former afhængigt af, hvordan en organisation tilpasser sig, herunder:

1. Udtænke systemer med mindre spild: Innovative måder at reducere arealanvendelsen på eller gøre forsyningskæderne mere effektive, skære ned på de nødvendige ressourcer til at producere en vare eller bringe den på markedet. En virksomhed, der henter materialer og forsyninger fra lokale og bæredygtige kilder, reducerer omkostningerne i forsyningskæden og understøtter den lokale økonomi.
2. Prioritering af økonomisk udvikling med lav miljø-efekt: Investering af tid og penge i bæredygtige virksomheder for at skabe en affaldsfri verden er nødvendig for at flytte koncentrationer af kapital og momentum for den fremtidige økonomi.
3. Skift til vedvarende energikilder: At konvertere driften til at køre på energi produceret af sol- eller vindkraft frem for fossile brændstoffer er en måde, hvorpå en organisation kan prioritere fremtiden.
4. Stil krav til leveløn: Der er øget fokus på gennemsigtighed og virksomheder kan ikke længere gemme sig bag underleverandører, der ikke behandler og betaler deres medarbejder ordentlig. Så stil minimumskrav til alle leverandører og deres underleverandører, så I har en positiv effekt i hele værdikæden.

5. Investér i medarbejderne: En virksomhed, der investerer i medarbejderuddannelse og udviklingsprogrammer for at øge produktiviteten og fastholdelsen, skaber lang sigtet økonomisk vækst.
6. Partnerskaber: En virksomhed, der samarbejder med andre virksomheder og organisationer for at dele ressourcer og ekspertise, skaber omkostningsbesparelser og nye indtægtsstrømme.

Barriere for Økonomisk Bæredygtighed

Når det kommer til miljøskader, er det globale erhvervsliv en af de værste lovovertrædere. Ved ikke at prioritere Økonomisk Bæredygtighed har virksomheder rundt om i verden fortsat en enorm negativ indvirkning på miljøet.

I de fleste tilfælde har de produkter, der er billigst at fremstille og købe, den værste økonomiske effekt. (Tænk fast fashion og engangsplastik.) Hvorfor? Som [Harvard Business Review](#) påpegede for ti år siden:

“Higher cost to the planet does not translate to higher prices for customers. Of course, this is because businesses are rarely obliged to pay for the full toll their operations take on the world”.

En anden barriere for Økonomisk Bæredygtighed er forventningen fra både virksomheder og nationer om, at økonomisk vækst vil komme naturligt fra befolkningsvækst. Når alt kommer til alt, hvis der findes flere forbrugere på Jorden, vil flere mennesker købe produkter. Problemet med denne præmis, som [Post Carbon Institute](#) forklarer, er:

“[...] a bigger economy uses more stuff than a smaller one, and we happen to live on a finite planet. So, an end to growth is inevitable”.

I november 2022 rundede vi 8 milliarder mennesker på jorden og mens antallet af mennesker i verden tikkede forbi endnu en stor milepæl, mærker Jordens naturressourcer presset. For, hvordan kan 8 milliarder mennesker bæredygtigt dele én planet? Hvis alle lever som os dansk-

ere skulle vi bruge 4 jordkloder og det skyldes ikke en overbefolkning i Danmark, men et overforbrug! Vi skal derfor udvide vores tankegang, når vi snakker om kapital og profit. Det skal ikke længere kun handle om kroner og øre - vi skal se det i perspektivet af den tredobbelte bundlinje: Vi har en Naturkapital (Dyre- & planteliv, Biodiversitet og andre naturressourcer), Social Kapital (levestandard, uddannelse, arbejdsforhold, mv.) og Fysisk kapital (Penge, bygninger mv.).

Som figuren nedenfor viser, kan man betragte det som en tragt. Tragten viser, at mennesker har øget presset så meget over tid, at når vi kigger ind i tragten, vil vi til sidst løbe tør for naturressourcer. Jorden skal ind igennem tragten som bliver mindre og mindre. Vores margin til at handle, uden at det har konsekvenser, er altså blevet mindre over tid.

Den øverste del af tragten repræsenterer det miljømæssige loft, som er faldende og den nederste del det sociale gulv som er stigende, hvilket skaber en mindre og mindre margin til handling.

Som i [donutmodellen](#) skal vi altså, hverken lave overtræk på den miljømæssige konto eller på den sociale konto. Man skal i stedet befinde sig i det bæredygtige "sweet spot". Det bør også have koste, når man tager fra naturkapitalen - og vækst skal i hvertfald ikke være på kompromis af de to andre bundlinjer, på den måde får vi en bæredygtig udvikling. Det var også med det fokus, at FN's 17 Verdensmål blev vedtaget.

Verdensmålene og Økonomisk Bæredygtighed

FN's 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling indeholder alle et aspekt af Økonomisk Bæredygtighed, da de blev skabt med fokus på balancen imellem Social-, Miljø- & Økonomisk Bæredygtighed. Der er dog nogle af målene, der mere direkte lægger vægt på Økonomisk Bæredygtighed, nemlig verdensmål 8, 9, 10 og 12.

Verdensmål 8: Anstændige jobs og økonomisk vækst – Her er fokuset på at skabe økonomisk vækst gennem flere anstændige jobs i verdenen og uden miljøforringelse. [Læs mere her.](#)

Verdensmål 9: Industri, innovation og infrastruktur - Gennem den fysiske kapital skal væksten øges ved bedre infrastruktur og bæredygtig industrialisering. Selvfølgelig med fokus på bæredygtige materialer, så der skal bl.a. udvikles et bæredygtigt alternativ til beton. [Læs mere her.](#)

Verdensmål 10: Mindre ulighed – Her skal vi mindske den økonomiske ulighed mellem rig og fattig og det gælder både for lande og individer. Den økonomiske vækst skal fordeles mere ligeligt imellem folk. Det er også derfor, at vi skal sørge for, at dem der er i vores værdikæde får en leveløn. [Læs mere her.](#)

Verdensmål 12: Ansvarligt forbrug og produktion – Det er et af de verdensmål, hvor Danmark gør det allerdårligst (henvis til artikel). Målet handler om effektiv styring af vores naturlige ressourcer og den måde vi afskaffer vores affald på. Her er det især vigtig, at vi har fokus på naturkapitalen og værdisætter naturens ressourcer, så der kommer større incitament til at benytte genbrugsmaterialer og skabe take-back systemer. [Læs mere her.](#)

Økonomisk Bæredygtighed kan aldrig stå alene

Bæredygtighed kan ikke anskues i et økonomisk perspektiv alene. I dag må virksomheder ikke længere stole på eksponentiel befolkningstilvækst og skadelig miljøpraksis for at levere vedvarende økonomisk vækst; denne tankegang er allerede ved at skabe kaos på vores planet. Vi er nødt til at omfavne en ny måde at drive forretning på – en der prioriterer miljøets og menneskers sundhed – for nogensinde at have en chance for at opnå Miljømæssig Bæredygtighed.

At skabe struktur for Økonomisk Bæredygtighed er en kompleks proces, der involverer fuldt samarbejde mellem både den private og den offentlige sektor. På det individuelle plan kan detail-investorer imidlertid rette deres penge mod virksomheder, hvis værdier og praksis stemmer overens med deres egne. Borgere kan også opmuntre deres folkevalgte til at skabe økonomiske planer, der inkluderer bæredygtige udviklingsmål og regler for drivhusgasemissioner. I sidste ende er det

kun gennem storstilet handling og en revision af de finansielle systemer, der udgør den globale økonomi, at samfundet kan blive bæredygtigt.

